

KFB § 32

Organisation för dans och cirkus inom kultursamverkansmodellen

Ärendenummer: RS 2025/1284

Kultur- och fritidsberedningens förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att tillskapa resurscentret Dans och cirkus på Gotland inom Region Gotland och kultursamverkansmodellen.

Sammanfattning

Genom Kulturplan 2025-2028 uppdrogs regionstyrelseförvaltningen att se över och omarbete infrastrukturen för dans inom Kultursamverkansmodellen och skapa strukturer för flernivåsamverkan. I januari startade en process för detta arbete med målet att presentera ett förslag med resurssättning.

För att inkludera gränsöverskridande uttryck och för att bättre kunna möta Gotlands lokala förutsättningar har cirkusområdet inkluderats i arbetet med att föreslå en organisering för dansområdet. Arbetet har genomförts i dialog med berörda aktörer och organisationer.

Förslaget är att Region Gotland tillskapar resurscentret Dans och cirkus på Gotland inom den regionala organisationen, i likhet med Film på Gotland och Konst och form på Gotland. Dans och cirkus på Gotland ska verka för att främja dans- och cirkusområdet, stötta befintliga och nya aktörers verksamhet på Gotland, stärka konstnärlig utveckling och möjliggöra publikmöten inom dessa områden på Gotland.

I ett första steg samlas befintliga medel för länsdansuppdraget inom kultursamverkansmodellen samt statliga förstärkningar för dansområdet, totalt 500 tkr, som start för Dans och cirkus på Gotlands verksamhetsmedel. Statliga medel om 500 tkr söks för första gången för verksamhetsåret 2026. Inom processen för mål och budget åskas därefter inför 2027 ytterligare regionala medel, 500 tkr, för verksamhetens utveckling.

Regionstyrelseförvaltningen anser att införandet av ett resurscenter för dans och cirkus är en viktig insats för kulturlivets utveckling i linje med flera av Region Gotlands mål. Ett resurscenter stärker fria professionella aktörer såväl inom dessa områden som inom andra konst- och kulturområden. Det är även en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att förstärka satsningar på hälsa genom hela livet. Dans och cirkus ordlösa uttryck i kombination med Gotlands ö-läge ger intressanta möjligheter för samarbeten runt Östersjön och vidare i världen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att införandet av ett resurscenter för dans och cirkus är en viktig insats för kulturlivets utveckling i linje med flera av Region Gotlands mål.

Att stärka dans- och cirkusområdet är att stärka fria professionella aktörer inom flera konst- och kulturområden och bidrar till en mångfald av uttryck. Det är även en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att förstärka satsningar på hälsa genom hela livet. Dans och cirkus ordlösa uttryck i kombination med Gotlands ö-läge ger intressanta möjligheter för samarbeten runt Östersjön och vidare i världen.

Insatsen går i linje med:

- **Kulturplan 2025-2028:**
  - Mål 1: Strukturellt svaga områden stärks.
  - Mål 2: Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.
  - Mål 3: Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.
  - Mål 4: Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.
  - Mål 5: Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.
  - Mål 6: Medskapande arbetssätt är etablerade.
  - Mål 7: Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.
  - Mål 9: Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.
- **Vårt Gotland 2040:**
  - Övergripande målen: *Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla samt Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.*
  - Effektmål:
    - 1 En god, jämlik och jämställd hälsa.
    - 2 En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
    - 10 God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.
- **Genomförandeprogrammet kraftsamling för hälsa och ett hållbart Gotland.**
- **Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher 2025-2028.**

- **Regionfullmäktiges prioriteringar:**

Ett hållbart växande Gotland.

Hälsofrämjande arbete och utveckla tidiga förebyggande insatser.

Regionfullmäktiges mål 2025:

Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 % under perioden 2024-2027.

Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning och personer 65 år eller äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 % under perioden 2024-2027.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej tillämpligt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att dans- och cirkusområdet behöver prioriteras. Med hänsyn till Regionen Gotlands ekonomiska läge föreslås införandet ske i flera steg. Det första steget, det vill säga beslutet att införa resurscentret Dans och cirkus på Gotland sker inom ram. Därefter kommer ytterligare regionala medel att äskas från 2027, vilket blir en fråga för budgetberedningen att ta ställning till.

Att medlen flyttas från Länsteatern bedöms inte påverka Länsteaterns verksamhet negativt. Samverkan med Länsteatern och övriga regionala kulturinstitutioner säkerställs genom de överenskommelser som skrivs vid fördelning av medel för kultursamverkansmodellen.

Bedömningen är att förslaget innebär att resurserna för dansområdet kan nyttjas mer effektivt. Ett kommande äskande om ett tillskott av regionala medel, 500 tkr, möjliggör verksamhetens utveckling. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att nå målen i de regionala planerna. Genom att dans- och cirkusområdet är gränsöverskridande och experimentellt, stärks även fria professionella aktörer inom flera konst- och kulturområden.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att införandet av resurscentret Dans och cirkus på Gotland är en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. Dans- och cirkusområdet har ung publik och stor tillväxt. Sedan sociala medier gjorde sitt intåg i samhället har intresset fullständigt exploderat.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att satsningen främjar jämställdhet eftersom dans och cirkus är normbrytande och gränsöverskridande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget innebär en möjlighet att utöka områdets representation på hela Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karin Leoson, kulturstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport ”Dansområdets organisering inom kultursamverkansmodellen”,
2025-2029

Dansöversyn, daterad 2024-01-31

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-13